

Verksamhetsberättelse för

Byrån mot diskriminering i Östergötland 2016

---

1. Inledning.....	3
2. Organisation	3
2.1 <i>Personal</i>	4
2.1.1 <i>Kompetensutveckling</i>	5
3. Verksamhet.....	5
3.1 <i>Individärenden</i>	5
3.2 <i>Informations- och utbildningsinsatser</i>	8
3.3 <i>Projekt</i>	10
4. Samarbeten och arrangemang.....	11
4.1 <i>Samarbeten lokalt</i>	11
4.2 <i>Samarbeten regionalt</i>	17
4.3 <i>Samarbeten nationellt</i>	17
5. Byrån mot diskriminerings marknadsföring	18
5.1 <i>Media</i>	19
6. Medlemmar	19
6.1 <i>Volontärverksamhet</i>	20
Bilaga 1	20
Sammanställning av ärenden.....	20
Bilaga 2..	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Informations- och utbildningsinsatser 2016	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1. Inledning

Byrån mot diskriminering har funnits i Norrköping sedan år 1999. Verksamheten har successivt utvecklats och gett en stabil grund för arbetet mot diskriminering och för mänskliga rättigheter i Östergötland.

På nationell nivå är det svårt att komma åt den diskriminering som sker lokalt och regionalt. Därför har Byrån mot diskriminering en på lokal och regional nivå tvådelad verksamhet som innefattar ärendehantering samt främjande och förebyggande verksamhet med information, utbildning och opinionsbildande insatser, vilket utgör ett nödvändigt komplement till Diskrimineringsombudsmannens arbete.

Under 2016 har arbetet med kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som upplever diskriminering fortsatt och antalet hjälpsökande individer har hållit sig på en konstant och hög nivå. Förebyggande och opinionsbildande verksamhet har också genomförts och utvecklats under året genom att ett antal målgruppsanpassade utbildningskoncept tagits fram. Informations- och utbildningsinsatser har främst genomförts på skolor, kommuner och föreningar. Under 2016 har Byrån även tack vare nya projektmedel kunnat utveckla särskilda delar av verksamheten ytterligare.

2. Organisation

Byrån mot diskriminering är en ideell förening sedan 2004, efter att ha varit verksam under Röda Korsets huvudmannaskap sedan 1999. Styrelsens ledamöter och suppleanter under 2016 är:

Ordförande:

Indira Stefanovic, 2015 - 2017

Kassör:

Kjell Axelsson, 2016 - 2018

Ledamöter:

Marie Bager, 2015 - 2017

Orlando Cardenas, 2016 - 2018

Richard Bremer, 2015 - 2017

Magnus Dahlsted, 2016 - 2018

Anders Lindkvist, 2016 - 2018

Suppleanter:

Lars Dahlgren, 2016 - 2017

Berenice Velmans, 2016 - 2017

Mildred Bretschneider, 2016 - 2017

Suad Ali, 2016 - 2017

Sylvia Nilsson, 2016 - 2017

Revisorer:

Ola Jakobsson (extern), 2016 - 2017

Nils Ofverberg (intern), 2016 - 2017

Revisorsuppleant:

Kurt Wilner (intern), 2016 - 2017

2.1 Personal

Byrån mot diskriminering hade under 2016 hade 8 anställda tjänstepersoner, varav 5 tjänster inom ordinarie verksamhet och 3 tjänster inom projekt.

Inom ordinarie verksamhet har Byrån en anställd med juridisk utbildning och en med samhällsvetenskaplig utbildning, båda på heltid, samt en ekonomiansvarig på deltid. Jurist på Byrån är Pranvera Bahtiri och ekonomiansvarig är Asima Skopo. Pranvera och Asima har under 2016 även delat på en verksamhetsledande roll.

Kristin Tran som varit tjänstledig från september 2014 t.o.m. augusti 2016 är tillbaka och jobbar 25 % som verksamhetsutvecklare och resterande tid har Kristin beviljats studieleddighet. Efter att Anja Persson, informatör, avslutat sin anställning på Byrån genomfördes en ny rekrytering. Nadia Alnasser anställdes som informatör och påbörjade sin tjänst 22 augusti 2016. Byrån utökade personalstyrkan ytterligare genom att anställa Sylwia Mazurek på 50 % som administratör. Under 2016 har Byrån även haft två olika projektledare och en utbildare inom projekt. Karin Granholm för projektet Jag på nätet, och Nadia Bednarek som projektledare för ”Ställ om till jämställt”. Inom projektet Jag på nätet anställdes även Susanne Selander som utbildare.

Byrån har under 2016 haft fyra praktikanter under vår- och höstterminen 2016, två med juridisk utbildningsbakgrund och två med samhällsvetenskaplig utbildningsbakgrund. Genom praktikanterna har Byrån bland annat kunnat fortsätta med aktiviteterna för nyanlända i Hävla i Finspångs kommun.

2.1.1 Kompetensutveckling

Personalen på Byrån mot diskriminering är noga med att ta vara på tillfällen för kompetensutveckling som kan ge ny kunskap och inspiration till antidiskrimineringsarbetet och Byråns verksamhet. Under 2016 har tre av de anställda besökt MR-dagarna i Malmö och därigenom lyssnat på flera föredrag och föreläsningar av forskare och andra kunniga inom MR-området. Byråns personal har även fått kompetensutveckling genom samarbetet med Riksorganisation för Sverige Antidiskrimineringsbyråer (SADB) inom mänskliga rättigheter och diskriminering. Vidare har Byrån deltagit i handläggare-/juristträffar med andra verksamma inom SADB för att utbyta erfarenheter och idéer med särskilt fokus på ärendehantering. Byråns ekonomiansvarige har varit på två utbildningstillfällen som behandlat försäkringar inom föreningen och personalens arbetstid och arbetsmiljö.

3. Verksamhet

Byråns verksamhet består dels av juridisk rådgivning och handläggning av individärenden, och dels av information och utbildning i antidiskrimineringslagstiftningen och mänskliga rättigheter. Under 2016 har Byrån tagit emot ärenden i Linköping på Skäggetorp (tisdagar), medborgarkontoret i city (torsdagar) och samt efter överenskommelse på kontoret i Norrköping. Byrån har även genomfört informations- och utbildningsinsatser till skolor, föreningar, offentliga och privata aktörer, samt skapat forum och mötesplatser för mänskliga rättigheter och diskrimineringsfrågor.

3.1 Individärenden

Byrån mot diskriminering i Östergötland (Byrån) har under perioden 2016-01-01 – 2016-12-31 tagit emot 53 insatsärenden i Östergötland. Byrån använder från och med början av år 2008 den gemensamma definition för individärenden som utarbetats inom ramen för samarbetet inom

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer (SADB). De ärenden som inkommit har handlagts av juristen på Byrån. Byrån handlägger i första hand ärenden med lokal eller regional förankring. Det innebär att personer som upplevt sig diskriminerade från en aktör i Östergötland eller som är bosatta i Östergötland har möjlighet att söka stöd och rådgivning hos oss vid särskilda drop in tider. Det har även funnits möjlighet att kontakta Byrån per telefon, e-post eller via Byråns Facebook-sida. Sammantaget visar ärendestatistiken samma trender som föregående år med flest ärenden som berör diskriminering på grund av etnicitet. Även 2016-års ärenden som inkommit till Byrån, likt föregående år, har varit kvalificerade ärenden, dvs. ärendena har haft ett närmre samband och koppling med diskrimineringslagen och således varit mer relevanta. Det har bland annat krävt en större utredningsinsats från Byrån. Flera av ärendena som inkommit till Byrån har varit inom arbetslivet. Det har varit såväl privata, kommunala som statliga aktörer som varit motpart. Ärendena har handlat om rekrytering, om uppsägning, om trakasserier som har samband med etnicitet, kön, funktionsnedsättning, samt om missgynnande som har samband med föräldraledighet.

Som framgår ovan har flertalet av ärendena haft samband med etnisk tillhörighet. Det område som varit mest återkommande är arbetslivet, men även i samband med åtnjutandet av olika tjänster. Inom arbetslivet har det bland annat handlat om personer som upplever trakasserier och diskriminering från kollegor, men även från chefer. I ett av ärendena upplevde exempelvis klienten, som arbetar som lärare, att de två närmsta cheferna behandlade hen dåligt genom att bland annat förminska hen inför kollegor, men också vid enskilda tillfällen med enbart klienten. Hen upplevde även att lönen inte motsvarade hens utbildningsbakgrund, och att löneutvecklingen var bland de sämre i jämförelse med andra kollegor. Klienten var medlem i facket och därför har Byrån i första hand vänt sig till dem. Enligt klienten har hen försökt att få facket att driva hens ärende, dock utan framgång. Efter Byråns kontakt med facket och redogörelse av klientens ärende beslutade facket sig för att utreda klientens ärende. Ärendet är ännu under handläggning hos facket, och Byrån bistår klienten och medverkar vid samtal när fack och arbetsgivare tillåter, eftersom hen har ett bristande förtroende för facket.

Ett annat ärende inom arbetslivet handlade om diskriminering som har samband med kön och missgynnande som har samband med föräldraledighet. I förevarande fall misstänkte klienten under föräldraledigheten att hon inte skulle få komma tillbaka till samma tjänst. Tjänsten skulle

istället gå till en manlig kollega. Arbetsgivaren motiverade omplaceringen med att de genomfört en organisationsförändring. När det var dags för klienten att komma tillbaka till sin tjänst efter föräldraledigheten meddelades hon om hennes omplacering, dvs. helt i enlighet med det som klienten hade befarat. Även i detta fall var klienten medlem i facket. Klienten berättade dock att facket inte avsåg att göra något eftersom facket var av uppfattningen att nämnda var i enlighet med lagstiftningen. Byrån var dock av en annan uppfattning och menade att arbetsgivarens åtgärder stod i strid med diskrimineringslagen och föräldraledighetslagen. Efter Byråns redogörelse kunde klienten kräva sina rättigheter som resulterade i en ekonomisk förlikning.

Byrån har även utrett ärenden inom utbildningsområdet. I ett av fallen hade klienten köpt en tolkkurs på en folkhögskola. Klienten hade bland annat svår astma och allergi. I samband med kursen upplevde klienten att skolan inte tog hänsyn till det faktumet att hen hade astma och allergier genom att andra kursdeltagare tilläts att röka på balkonger och i utrymmen som hade direkt anslutning till skolan. Det resulterade i att rök kom in i skolan vilket påverkade klientens hälsa på ett märkbart sätt. Vidare menade klienten att en av lärarna hade uttalat och skämtat om muslimer och araber på ett kränkande sätt, samt att skolan tvingat hen att avsluta utbildningen. Byrån utredde ärendet och kunde nå det som klienten önskade vilket var en skriftlig ursäkt och återbetalning av kostnaden för utbildningen som klienten hade betalat.

Många upplever också kontakterna med myndigheter vara svåra och emellanåt diskriminerande. Ett av ärendena handlade om en förälder som inte kunde förstå varför Försäkringskassan betalade olika belopp för hans två söner med intellektuella funktionsnedsättningar. Föräldern hade försökt påtala det för Försäkringskassa ett flertal gånger, men menade att hen inte blev tagen på allvar och hänvisade till hans begränsade kunskaper i svenska språket. Byrån utredde ärendet och fann det lika märkligt som föräldern att det ekonomiska stöd som tilldelades det ena barnet var märkbart mindre utan en motivering till varför det förhöll sig på nämnda sätt. Barnen hade mot bakgrund av utlåtanden från vården och andra instanser samma funktionsnedsättning och samma behov. Byrån riktade en skrivelse till Försäkringskassan och påtalade nämnde, samt begärde en ny utredning eller i vart fall en godtagbar motivering. Det visade sig, såsom Byrån hade påtalat, att Försäkringskassan hade tolkat en regel fel vilket resulterade i att de ändrade beslutet. Det innebar även att Försäkringskassan betalade retroaktivt för den tid som Försäkringskassan hade betalat ut fel belopp för ena sonen.

Några av ärendena har alltså kunnat lösas och vi har haft god framgång i dem. I vissa fall kan ärendet hanteras på ett bra sätt efter att Byrån kontaktat motpart eller fackförbund, men flera ärenden har också varit svåra att nå framgång i mot bakgrund av bristande bevisning, individer som inte vågat vittna pga. rädsla för eventuella repressalier, och preskription.

En märkbar skillnad i ärendehantering, i jämförelse med tidigare, är i kontakterna med fackförbuden. Det har under 2016 varit enklare att nå fram än tidigare och det har även resulterat i att facken har återkommit till Byrån för rådgivning i deras ärenden, dvs. anmälningar eller ärenden som berör fackens medlemmar och som inte handlar om anmälningar hos Byrån.

Byrån gör inte utredningar i alla ärenden. Vilka åtgärder som vitas i ärenden sker dels mot bakgrund av ärendets karaktär och vad Byrån ser som mest lämpligt och framgångsrikt, och dels mot bakgrund av vad klienten önskar och vill uppnå med sin anmälan till Byrån. I vissa situationer riktar Byrån skrivelser till motpart. En skrivelse är en mindre åtgärd i jämförelse med en utredning, men kan givetvis ha påverkan. Byrån har under 2016 riktat tre skrivelser till olika aktörer. En av dem gällde en kund som blev bemött på ett kränkande sätt av en personal i en klädesbutik.

Utöver nämnda har Byrån även en rådgivande funktion i ärendehantering. Inom denna funktion har Byrån under 2016 bistått med rådgivning till ca 42 individer. Ett rådgivningsärende innebär att Byrån i regel inte behöver göra någon större utredningsinsats, utan ärendet kan avslutas efter enklare rådgivning. Ett sådant ärende handlade exempelvis om en elev som upplevt diskriminering som har samband med könsidentitet och könsuttryck i klassrummet. Anledningen till nämnda berodde på en övning som läraren ville att eleverna skulle göra. Föräldern ville dock inte anmäla händelsen men önskade stöd i kontakterna med skolan och information om lagstiftningen och dess skydd.

3.2 Informations- och utbildningsinsatser

Information och utbildning är en central del av Byråns arbete med att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Byråns informations – och utbildningsinsatser riktar sig både till personer som riskerar att utsättas för diskriminering och behöver känna till sina

rättigheter, samt till arbetsgivare, tjänstemän i myndighetsutövning, skolpersonal m.fl. som har makt och riskerar att diskriminera. Totalt sett har Byrån genomfört ca. 89 informations- och utbildningsinsatser (se bilaga 2) under 2016 där sammanlagt ca. 3 876 personer deltagit. Vidare har Byrån deltagit vid olika mässor, såsom Polar-mässan och Globala veckan - mässan där vi har nått ut ca 1 500 personer.

Byrån har under 2016 fortsatt att försöka utveckla våra utbildningskoncept inom olika skyddade områden i lagen. Byrån har bland annat utvecklat en utbildning inom hbtq och utbildat förskolepersonalen i Finspång efter uppdrag av Finspångs kommun.

Grundläggande föreläsningar för skolor

Byrån har under 2016 kostnadsfritt genomfört grundläggande föreläsningar om diskriminering, om normer och fördomar, samt om Byråns verksamhet till grundskolor, gymnasieskolor, kommunala vuxenskolor och särskolor. En stor del av insatserna inom utbildningsområdet har kunnat genomföras tack vare Byråns aktiva volontärverksamhet och praktikanter.

En ambition som Byrån har haft för 2016 har varit att försöka föreläsa även för skolor i fler kommuner. Därför är Byrån oerhört positiv över att vi föreläst för grund - och gymnasieelever i kommunerna Linköping, Finspång och Motala.

Arbetslivet

Byrån har genomfört och utvecklat flera olika utbildningar inom arbetslivet. Byrån har bland annat genomfört en grundlig utbildning för Demokratiberedningen i Finspångs kommun där vi behandlat skyddet och det förebyggande arbetet inom arbetslivet.

Vidare har Byrån utbildat regionalt genom att utbilda skyddsombud och chefer inom Nässjö kommun, och HR-konsulter och HR-chefer från Höglandskommunerna Aneby, Eksjö, Nässjö, Vetlanda och Sävsjö inom diskrimineringslagen med fördjupning inom normer och fördomar. Nämnda utbildningstillfällen har även resulterat i att Nässjö kommun önskat föra samtal om framtida samarbeten och aktiviteter för 2017.

Övrigt

Byrån har även utbildat för andra grupper såsom regionpolitiker, föreningsrepresentanter från funktionshindersföreningar och projektledare inom bland annat diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning och om bristande tillgänglighet, samt om inkludering. Nämnade utbildningar har bland annat skett på uppdrag av Regionens råd för funktionshindersfrågor (RRFF) inom Region Östergötland, EU-projektet Smart Industri i Östra Mellansverige, samt inom projektet #jag med som Region Östergötland projektäger.

3.3 Projekt

Jag på nätet

Sedan 2015 har Byrån drivit det tvååriga projektet Jag på nätet med medel från Allmänna Arvsfonden. Projektet syftar till att stärka personer med kognitiva funktionsnedsättningar i användning av sociala medier. Genom projektet har vi samarbetat med dagliga verksamheter och boenden inom LSS-området, gymnasiesärskolor i Norrköping och Linköping, Komvux i Norrköping samt Marieborgs folkhögskola.

I projektet har vi utvecklat ett utbildningsmaterial bestående av en handbok samt fem korta spelfilmer. Filmerna och handledningen finns tillgängliga på Byråns hemsida. Under hösten har materialet använts i skolor samt för att utbilda personal på gruppboendestäder, serviceboendestäder och andra verksamheter inom LSS för att de ska kunna utveckla sitt eget arbete. I Norrköpings kommun har 10 halvdagsutbildningar genomförts för sammanlagt cirka 100 anställda.

Ställ om till jämställt!

Byrån har genomfört jämställdhetsprojektet "Ställ om till jämställt!" från december 2014 till februari 2016. Ambitionen med projektet var att stärka kvinnor med utländsk examen i arbetssökningsprocessen, samt att utbilda chefer och personalansvariga från olika aktörer inom icke-diskriminerande och kompetensbaserad rekrytering. Inom projektet rekryterades 15 chefer och HR-ansvariga från olika arbetsgivare till en referensgrupp. Deras information om rekryteringsprocesserna resulterade i en kartläggning som utgjorde ett underlag till utbildningarna för arbetsgivare, samt för sammanställningen av rapporten med tips och råd för en inkluderande rekrytering. Inom projektet samarbetade Byrån med Kronofogden i Linköping, Region Östergötland, Länsstyrelsen, Marieborgs Folkhögskolan, Skatteverket Norrköping, Hermods,

Arbetsförmedlingen i Norrköping och Linköping, Ebersteinska gymnasiet, ABF Östergötland och Transportstyrelsen.

Inom projektet rekryterades ca 30 projektdeltagare, dvs. arbetssökande utrikesfödda kvinnor med utländsk akademikerexamen i Norrköping. De utbildades om diskriminering, härskartekniker, samt om hur man skriver CV och personligt brev. Det resulterade i att 14 av dem ordnade praktikplatser, heltidstjänster, timvikariat, provanställningar etc. Vidare sammanställdes ett utbildningsmaterial i form av en handbok för chefer och rekryterande personal om icke-diskriminerande rekrytering mot bakgrund av våra erfarenheter i projektet

Projektet avslutades genom en slutkonferens på Louis de Geer konserthus i Norrköping, där arbetsgivare och deltagare från projektet kunde utbyta erfarenheter som inhämtats genom projektet. Inbjudna var samtliga medverkande samarbetspartners, deltagare, myndigheter, ideella organisationer, politiker, medier etc.

4. Samarbeten och arrangemang.

Under 2016 har Byrån mot diskriminering fortsatt sitt samarbete med lokala, regionala och nationella aktörer genom olika forum, nätverk och gemensamma arrangemang. Samarbetet med lokala organisationer kring uppmärksammandet av temadagar har fortskridit och nya kontakter och initiativ till samarbeten har tagits på regional nivå. Samverkan med de andra antidiskrimineringsbyråerna inom Sveriges Antidiskrimineringsbyråer och med Diskrimineringsombudsmannen har fortsatt.

4.1 Samarbeten lokalt

Norrköpings kommun

Byrån har samarbetat med Norrköpings kommun inom EU-projektet EVOLAQ (Enhancing volunteering Actions and Quality i Europe) genom att bidra med våra erfarenheter om Byråns volontärverksamhet under en konferens som pågick mellan den 30 maj - 2 juni 2016. Även representanter från Italien, Kroatien, Österrike, Tyskland, Finland, Lettland och Sverige deltog i konferensen och delade med sig av sina erfarenheter av volontärarbete. Fokus för projektet var

hur unga, äldre, personer med olika funktionsnedsättningar, samt personer utifrån etnisk tillhörighet hittar vägen till ett gott volontärskap i föreningslivet lokalt. I samband med konferensen har 50 personer från nämnda länder fått information om Byråns verksamhet. Den information som Byrån gav vid konferensen förmedlades även i november vid ett Evolaq-möte i Kroatien av en representant från Norrköpings kommun.

Förintelsens minnesdag, den 27 januari i Norrköping

Byrån uppmärksammade traditionsenligt Förintelsens minnesdag genom att erbjuda föreläsningen ”Rasism då och nu” under tre veckor till skolor i länet. Föreläsningen handlar om hur mänskliga rättigheter efterlevs i praktiken, om hur rasism och diskriminering tar sig uttryck i människors vardag, samt om strategier för att motverka processer och mekanismer som leder fram till rasism. Föreläsningen genomfördes för gymnasieelever i flera skolor i Norrköping, Linköping, Finspång, Motala och Söderköping.

Internationella kvinnodagen, den 8 mars i Norrköping

Byrån uppmärksammade den internationella kvinnodagen den 8 mars genom att presentera resultaten från projektet Ställ om till jämställt. Det anordnades ett panelsamtal mellan samarbetsparter från projektet och projektdeltagarna fick möjlighet att berätta om deras erfarenheter, utmaningar och hinder i samband med arbetssökningsprocessen.

Norrköping Pride

I samband med Norrköping Pride höll Byråns informatör en föreläsning inom hbtq och om normer riktad till allmänheten. Byrån deltog även i Pridetåget.

FN-dagen mot rasism, den 21 mars i Norrköping, Finspång och Linköping

Byrån uppmärksammade FN dagen mot rasism genom att bjuda in Hanin Shakrah med föreläsningen ”Läget i Syrien - och flyktingsituationen” för sammanlagt ca 250 personer. Hanin har arbetat som journalist på SVT samt med det Kristallen belönade programmet Fosterland. Föreläsningen var riktad till politiker, kommunanställda, skolläda och lärare i de tre kommuner som Byrån har avtal med, dvs. Norrköping, Linköping och Finspång.

Dagen mot diskriminering i Linköping

Dagen mot diskriminering är en tradition för Byrån och därigenom ett stort årligt event. 2016-års arrangemang hölls på tre orter i länet och gick av stapeln den 11 oktober i Linköpings Stadsbibliotek. Temat för dagen var HBTQ. Dagen inleddes med att Byrån föreläste om diskrimineringslagen med fokus på hbtq. Föreläsningen följdes upp av ett panelsamtal med fokus på hbtq-ungdomar och det lokala antidiskrimineringsarbetet som bedrivs för att stärka hbtq-ungdomar. Panelen bestod av lokalpolitiker, en representant från Liquid, samt två hbtq-ungdomar. Moderator var Byråns jurist Pranvera Bahtiri. Deltagande panelmedlemmarna var Spike Strömeberg, Amanda Nyberg, Emma Nilsson (Liquid), Cecilia Gyllenberg-Bergfasth (MP), Ellen Aguirre (S), Elmer Jansson (M), och Roger Petersson (Ungdomsmottagningen). Dagens andra pass var en föreläsning av Lotta Vahlne Westerhäll om utredningen "Juridiskt kön och medicinsk könskorrigering". Totalt närvarade 130 personer vid arrangemanget.

Dagen mot diskriminering i Finspång

Den 13 oktober genomfördes Dagen mot diskriminering i Finspångs kommunhus. Arrangemanget inleddes i likhet med arrangemanget i Linköping av en föreläsning om diskrimineringslagen med fokus på hbtq följt av ett panelsamtal om unga hbtq-personer med bland annat lokalpolitiker, Liquid, och ungdomar. I Finspång medverkade Berit Martinsson (S), Hakon Fältström (L), Ina Nyberg Gruffman (Alla barn i skolan), Spike Strömberg, Amanda Nyberg, samt Emma Nilsson (Liquid). Moderator var Byråns jurist Pranvera Bahtiri. Dagens andra pass bestod av ett föredrag av Lina-lea Zimmerman om familjerätt för stjärnfamiljer. Totalt närvarade 20 personer vid arrangemanget.

Dagen mot diskriminering i Norrköping

Dagarna mot diskriminering 2016 avslutades i Norrköping där uppskattningsvis 130 personer närvarade. Dagen började med en föreläsning om diskrimineringslagen med fokus på hbtq följt av ett panelsamtal om unga hbtq-personer och det lokala antidiskrimineringsarbetet. Panelen bestod av Olle Vikmång (S) från Kultur- och fritidsnämnden, Ingrid Cassel (M) från Utbildningsnämnden, Stephan Andersson Barn- och elevombud, samt Liquids verksamhetsledare Emma Nilsson, Spike Strömberg och Amanda Nyberg. Under pass två föreläste asyljuristen Aino Gröndal från RFSL om asylprocessen för hbtq-personer i Sverige. Föreläsningen följdes upp av ett panelsamtal om situationen för asylsökande hbtq-personer, där panelen bestod av Lars

Stjernqvist (S) och Sophia Jarl (M) från kommunens styrgrupp för flyktingmottagande, Aino Gröndal, Nero Enquist från RFSL Newcomers Linköping, och Sofia Sjöo, Migrationsverkets samordnare för genus och hbtq.

Rättvis julmarknad

Byrån medverkade på Rättvis Julmarknad i Norrköping den 26 - 27 november på Arbetets Museum. Byråns bord bemannades av volontärer, som höll i fiskdamm och sålde bland annat bakverk och tygpåsar. Totalt samlade Byrån in 565 kr, som skänktes till Stadsmissionen.

Linköpings kommun

Från och med 2013 har Byrån haft ett närmre samarbetsavtal med Linköpings kommun om insatser för mänskliga rättigheter och mot diskriminering i Linköping. Överenskommelse innebär bl.a. att informera invånarna i Linköping, verksamma inom privat, offentlig och idéburen sektor, kommunanställda och förtroendevalda om de grundläggande mänskliga rättigheterna och diskrimineringslagstiftningen, att verka för integration, skapa mötesplatser i Linköping mellan människor av olika bakgrund, samt att motverka rasism och diskriminering. Byrån är ett komplement till det stöd som kommunen erbjuder invånarna.

Överenskommelsen har möjliggjort för Byrån att utöka vår närvaro i Linköping och därmed tillgängligheten till råd och stöd för linköpingsborna i diskrimineringsärenden. Byråns personal finns två gånger i veckan i Linköping på medborgarkontoret i city och på medborgarkontoret i Skäggetorp. Utöver detta har Byrån inlett nya samarbeten med flera organisationer i Linköping och därigenom stärkt arbetet med att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering i både föreningslivet och kommunal verksamhet. Vidare har Byrån arbetat med att öka kunskap i frågor om mänskliga rättigheter och diskrimineringsfrågor genom att arrangera program i samband med t.ex. Internationella kvinnodagen, Regnbågsveckan, Dagen mot diskriminering och Globala veckan i Skäggetorp.

Internationella kvinnodagen

Byrån deltog i ett panelsamtal som CEDAW-nätverket och Linköpings kommun arrangerade för att prata om Kvinnokonventionen och om kvinnors mänskliga rättigheter i Sverige. Byrån bidrog med våra erfarenheter och resultatet av projektet Ställ om till jämställt.

Regnbågsveckan i Linköping

Byrån medverkade på Regnbågsforum under Linköpings Regnbågsvecka där volontärer och informatören marknadsförde verksamheten. Byrån deltog även i Pridetåget genom informatören och ordförande Indira Stefanovic.

Globala veckan i Skäggetorp

Byrån ordnade en föreläsning på temat "Mänskliga rättigheter, diskriminering och normer". Byrån medverkade även i Globala veckans planeringsmöten.

MR-nätverk i Linköping

MR-nätverket i Linköping fortsatte arbetet även under 2016. På det första mötet diskuterades hur vi kan få fler att komma till MR-nätverksträffarna. Syftet med nätverket är att utbyta erfarenheter, utmaningar och annat aktuellt. På nämnda sätt finns det även en möjlighet att stärka varandra och att hitta nya samarbetspartners. Nätverket träffas ca två gånger per termin.

Förintelsens minnesdag i Linköping

Antisemitism i Europa och i Sverige idag

Med Byråns stöd har ett symposium om "Antisemitism i Europa och Sverige idag " kunnat genomföras i Linköping. Huvudarrangör var Nätverket för Förintelsens minnesdag och målgruppen var lärare, politiker och tjänstemän inom utbildning och kultur. Föreläsare var Henrik Bachner, författare till bland annat "Judefrågan" och föreläsningen behandlade vilka former, motiv och tendenser det finns i samtida antisemitism i Sverige och Europa. Dagen fortsatte med att Lars Dencik, senior professor i Socialpsykologi vid Roskilde, pratade om svensk antisemitism i relation till antisemitism i andra EU-länder. Uppskattningsvis närvarade ca 100 personer.

Finspångs kommun

Byrån har från och med 2015 ett närmre samarbetsavtal med Finspångs kommun om insatser för mänskliga rättigheter och mot diskriminering i Finspång. Samarbetsavtalet är avsett att gälla tom 2017. Uppdraget innebär bl.a. att informera Finspångs invånare, kommunens anställda, förtroendevalda och den idéburna sektorn om de grundläggande mänskliga rättigheterna och om diskrimineringslagstiftningen. I överenskommelsen ingår att stärka det lokala

antidiskrimineringsarbetet där Byrån är ett komplement till det stöd som kommunen erbjuder invånarna. Konkret ger samarbetet Byrån möjlighet att utöka sin närvaro i Finspång och utveckla nya viktiga samarbeten bland finspångsborna.

Hävla

Sedan 2014 har Byrån arrangerat olika insatser i Hävla inom Finspångs kommun på ett boende för nyanlända flyktingar, Kenoro Camp. Mot bakgrund av att många nyanlända placeras långt utanför stadskärnan och med ytterst begränsade möjligheter att ta sig in till centrum för att aktivera sig, har Byrån ansett att det har varit viktigt att försöka närvara i Hävla genom olika insatser. Byrån har även förstått att handläggningstiderna på Migrationsverket är långa, vilket bland annat inneburit att många inte har fått möjlighet till skolgång. I förevarande situation har Byrån, tack vare vår volontärverksamhet, kunnat arrangera s.k. språkcafé i Hävla genom att volontärer, tillsammans med praktikanten, åkt ut till Hävla. Genom praktikanter och volontärer kunde vi utveckla material som användes i undervisningssyfte.

Under hösten 2016 fortsatte insatserna i Hävla genom Byråns volontärer och praktikanter. Byrån besökte Hävla en dag i veckan under praktiskt taget hela hösten. I december arrangerade Byrån ett Luciatåg i Hävla med barnen i åldrarna 3 – 11 år. Alla boenden och Hävlas invånare var inbjudna och uppskattningsvis närvarade ca 70 personer. Byrån delade även ut julklappar till barnen som anhöriga till personal och praktikanterna skänkte. Luciafirandet uppmärksammades i NT den 9 december 2016. Praktikanterna och volontärerna har visat stort engagemang för insatserna i Hävla och Byråns praktikanter har förutom språkcaféet även bistått med rådgivning och förklarat innebörden av olika beslut som de nyanlända mottagit eftersom de inte har förstått informationen på svenska.

Finspångs Regnbågsvecka

Byrån har den 19 februari föreläst om hbtq och heteronormen i samband med Regnbågsveckan i Finspång.

Utbildning för förskolepersonal

Byrån genomförde fyra utbildningar för förskolepersonal från samtliga kommunala förskolor i Finspångs kommun inom diskrimineringslagen och likabehandlingsarbetet i förskolan.

4.2 Samarbeten regionalt

Byrån mot diskriminering har hela Östergötland som upptagningsområde och målet är att fungera som en naturlig samarbetspart i diskrimineringsfrågor i länets alla kommuner. I dagsläget har Byrån ett formellt samarbete med tre kommuner i länet, men hoppas på sikt kunna etablera formella samarbeten med fler kommuner i länet.

4.3 Samarbeten nationellt

Riksorganisation för Sveriges Antidiskrimineringsbyråer (SADB)

För närvarande är det totalt 15 antidiskrimineringsbyråer i Sverige. Av nämnda ingår idag 13 av dem som medlemmar i SADB. Under 2016 har antidiskrimineringsbyråerna genom SADB haft möjlighet att träffas för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Två träffar genomfördes i februari och i september i Stockholm där personal fick möjlighet att dels utbyta erfarenheter och dels erbjöds byråerna kompetensutveckling.

Antidiskrimineringsbyråerna fick en inbjudan till Europaparlamentet i Bryssel av Feministiskt Initiativ från EU-parlamentarikern Soraya Post. I maj åkte tre personer från personalen till Bryssel för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte med andra aktörer från olika länder i Europa såsom Frankrike, Spanien, Serbien och Nederländerna. Även representanter från EU:s byrå för grundläggande rättigheter (FRA), det europeiska nätverket mot rasism (ENAR) och från organisationen ILGA-Europe som arbetar med hbtq-rättigheter deltog i samtalen.

I september deltog personal på Byrån tillsammans med en representant från styrelsen i ett dialogmöte med Kulturministern Alice Bah Kuhnke. Även representanter från andra byråer deltog. Vi fick möjlighet att ge våra synpunkter på antidiskrimineringsarbetet, dess utmaningar och möjligheter.

Handläggare-/juristmöten, Sveriges Antidiskrimineringsbyråer

Under 2016 har handläggare och jurister vid Sveriges Antidiskrimineringsbyråer träffats vid två tillfällen. Syftet med mötena är att stärka byråerna i ärendehantering genom att bland annat lyfta utmaningar i ärenden, genomgång av rutiner, om säkerhetsaspekter i möten med klienter

och andra situationer inom ärendehantering. Eftersom många handläggare/jurister sitter ensamma på respektive Byrå är dessa möten angelägna och fungerar bland annat som kompetensutveckling. Vid mötena har vi bland annat fått en genomgång av den ärendedatabas som är under utveckling sedan projektet AGERA som byrån i Uppsala genomförde och kompetensutveckling inom bemötande av personer med psykisk ohälsa av Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH).

Vidare deltog Byrån vid ett dialogmöte som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) bjöd in till. Andra närvarande var representanter från Diskrimineringsombudsmannen (DO), jurister och ansvariga från övriga Byråer. Samtalet behandlade bland annat ärendehantering, förordningen, samarbetet med DO och utredningen för ett mer effektivt antidiskrimineringsarbete.

Samarbete inom informations- och utbildningsverksamheten

Under 2015 initierades samtal om att eventuellt utveckla en eller flera gemensamma utbildningar som samtliga, eller de som så önskar av byråer, kan erbjuda. Från Byråns sida har en gemensam grundutbildning inte varit aktuell, men däremot finns intresse för gemensamma riktade utbildningar där fokus ligger på ett specifikt tema eller område. Mötena som förevarit har ägt rum via Skype och behandlat bland annat arbetsmetoder, utbildningspaket, kostnader, och andra aspekter som berör främst byråernas informations- och utbildningsverksamhet.

Samarbete med Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Även samarbetet med Diskrimineringsombudsmannen har fortgått bland annat genom kompetensutveckling och dialogsamtal som DO arrangerat och kallat in till. Vi har bland annat deltagit i en konferens om diskrimineringen av muslimer och etnisk profilering som DO ansvarade för.

5. Byrån mot diskriminerings marknadsföring

Ett viktigt verktyg för Byrån är hemsidan www.diskriminering.se. Byrån har de senaste åren arbetat aktivt med att skapa en tillgänglig och enkelt hemsida för att förenkla och tillgängliggöra aktuell och relevant information för våra besökare. Hemsidan uppdateras kontinuerligt med

aktuell och relevant information. Byrån använder även sociala medier i form av Facebook och Twitter som viktiga redskap för att sprida information om våra aktiviteter och arrangemang och för att nå ut med information om vår verksamhet.

Genom aktiva volontärer och praktikanter har Byrån kunnat nå ut till fler aktörer om Byråns verksamhet. Byrån har också medverkat på lokala och nationella samverkansforum och konferenser och på så sätt nått fler aktörer. Byrån har även medverkat vid mässor som Polar mässan i Norrköping där Byrån når många studenter och potentiella framtida volontärer. En annan aktivitet som Byrån utnyttjar i marknadsföringssyfte är deltagande vid Företags- och Föreningsmässan och Vår Ruset.

Dagen mot diskriminering och andra utåtriktade evenemang är även de viktiga i marknadsföringssyfte då fler personer får information om Byråns verksamhet och vad Byrån kan erbjuda i form av juridisk rådgivning och utbildningar, samt som möjlig samarbetspart i olika projekt eller arrangemang.

5.1 Media

Byrån mot diskriminering har fortsatt att synas i de lokala och regionala medierna under 2016.

Dagen mot diskriminering uppmärksammades i P4 Östergötland, där medverkande Amanda Nyberg och Spike blev intervjuade.

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=160&artikel=6542773>

Om Byråns aktiviteter i Hävla skrev Nt två artiklar om Lucia tåg. Den ena var den 2016-12-01

<http://www.nt.se/nyheter/finspang/luciatag-och-kladinsamling-om4403956.aspx> och den andra var 2016-12-08 <http://www.nt.se/nyheter/finspang/luciatag-pa-flyktingboende-om4413289.aspx>.

6. Medlemmar

Byrån mot diskriminering har 20 lokala/regionala medlemsorganisationer samt 18 enskilda personer som medlemmar. Bland dessa finns invandrarföreningar, handikappföreningar, kvinnoorganisationer, kyrkor och församlingar, fackföreningar, intresseorganisationer med mera.

6.1 Volontärverksamhet

Byrån har genomfört två utbildningar för nya volontärer. Byrån har även under året fortbildat volontärer inom hbtq. För Byrån är en aktiv och engagerad volontärverksamhet ett oerhört tillskott till den övriga verksamheten. Ett sätt att uppnå det är att ha en tydlig överenskommelse om volontärens förbindelser i volontäruppdraget.

Volontärutbildningen består av sammanlagt två-tre tillfällen och innehåller information om Byråns verksamhet, om diskrimineringslagstiftningen, samt hur man genomför en grundläggande föreläsning för skolklasser. Genom att utbilda informatörvolontärer får Byrån många fler som kan genomföra föreläsningar och informationsinsatser för organisationer, arbetsmarknadsprojekt, skolor etc. där Byrån bedömer att behovet av kunskap om diskriminering är stort.

Volontärverksamheten är ett sätt att höja kunskapsnivån gällande diskriminering i allmänhet i samhället eftersom ca 20 - 30 nya personer går den grundläggande volontärutbildningen varje år. Under 2016 har volontärerna bidragit mer oerhört mycket bland annat genom föreläsningar om Byråns verksamhet och diskriminering vid flera gymnasieskolor i länet, men även genom deras arbete med aktiviteterna i Hävla.

Bilaga 1

Sammanställning av ärenden

Metod

Tabeller är sammanställda efter blanketter ifyllda vid kontakt med hjälpsökande. Sammanställningen avser ärenden fr.o.m. 2016-01-01 – 2016-12-31. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal.

Tillvägagångssättet vid ärendehantering skiljer sig från ärende till ärende, men handläggningen följer ett utstakat mönster. Den första kontakten sker vanligen via E-brev eller telefon varefter ett personligt möte kan bokas. Vad som framkommer vid mötet kan sedan läggas till grund för vidare utredning och åtgärder.

Statistik

Byrån har under året utrett sammanlagt 53 ärenden med anknytning till Östergötland, samt gett rådgivning till ca 42 individer.

Statistik ärenden

Diskrimineringsgrund

Grund	Antal
Etnicitet	27
Funktionsnedsättning	8
Kön	8
Könsidentitet eller -uttryck	-
Religion eller annan trosuppfattning	5
Sexuell läggning	3
Ålder	4
Övrigt	3
Totalt*	58

*Totalt innebär i det här fallet antalet diskrimineringsgrunder, då ett ärende kan innehålla flera grunder, s.k. multipel diskriminering.

Samhällsområden

Samhällsområde	Antal
Arbetslivet	20
Utbildning	5
Arbetsmarknadspolitisk verksamhet och arbetsförmedling utan offentligt uppdrag	2
Start/bedrivande av näringsverksamhet samt yrkesbehörighet	1
Medlemskap i vissa organisationer (ex. fackföreningar)	4
Varor, tjänster och bostäder m.m.	16
Hälso- och sjukvården samt socialtjänsten m.m.	2
Socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringen och studiestöd	-
Värnplikt och civilplikt	-
Offentliganställdas kontakter med allmänheten	3
Övrigt	
Totalt	53

Resultat

Resultat	Antal
Antal nedlagda	20
Antal förlikningar/lokal lösning	18
Samarbete med fackförbund	6
Pågående	9

Bilaga 2

Informations- och utbildningsinsatser 2016

Januari

8 januari, införeläsning, 15 deltagare, Barn- och fritidsprogram, Linköping, 90 minuter.
 15 januari, införeläsning, cirka 10 deltagare, Hermods, Finspång, 90 minuter.
 18 januari, införeläsning, cirka 25 deltagare, Klara grundskola, Linköping, 90 minuter.
 20 januari, Utbildning arbetsgivare, Ställ om till jämställt, Norrköping, 8 deltagare, 240 min,
 25 januari, Rasism då och nu, 25 deltagare, Carlsunds utbildningscentrum, Motala, 90 minuter,
 27 januari, Rasism då och nu, 350 deltagare, Kulturhuset Finspång, 75 minuter.
 27 januari, Rasism då och nu, 250 deltagare, Vretagymnasiet, Linköping, 75 minuter.
 28 januari, Rasism då och nu, 30 deltagare, Carlsunds utbildningscentrum, Motala, 90 minuter.
 28 januari, Utbildning - Ställ om till jämställt, 10 deltagare, Norrköping, 120 min

---

Summa: 9 tillfällen, 16 timmar, 0 minuter, 723 personer

Februari

1 februari, Rasism då och nu, 11 deltagare, Nyströmska gymnasiet, Söderköping, 90 minuter.
 1 februari, Birgitta hälsopedagogik års. 1, ca 25 deltagare, Linköping, 100 min.
 3 februari, Rasism då och nu, cirka 64 deltagare, Platensgymnasiet, Motala, 90 minuter.
 4 februari, Rasism då och nu, 18 deltagare, Ebersteinska gymnasiet, Norrköping, 90 minuter.
 5 februari, Rasism då och nu, 25 deltagare, det Geer-gymnasiet, Norrköping, 90 minuter.
 8 februari, Rasism då och nu, 45 deltagare, Linköping 90 minuter.
 9 februari, Projekt #jagmed, DL/skollagen/hbtq/rasism, 24 deltagare, Linköping, 165 minuter,
 9 februari, införeläsning, cirka 25 deltagare, Hermods, Linköping, 90 minuter,
 10 februari, Rasism då och nu, 88 deltagare, LBS, Linköping, 90 minuter.
 10 februari, Rasism då och nu, 145 deltagare, Fria Läroverket Norrköping, ca 120 min.
 12 februari, införeläsning, cirka 15 deltagare, Hermods, Linköping, 90 minuter.
 16 februari, införeläsning, cirka 25 deltagare, Hermods, Linköping, 90 minuter.
 18 februari, Jag på nätet – film premier, Norrköping, 65 personer, 60 minuter.
 18 februari, införeläsning, cirka 20 deltagare, Hermods, Linköping, 90 minuter.
 19 februari, DL och hbtq, 12 deltagare, Bildningen Finspång, 90 minuter.
 23 februari, införeläsning, ca 40 deltagare, Frivilligcentralen, Norrköping 45 minuter.
 29 februari, införeläsning, 40 deltagare, Klara grundskola. Linköping 90 minuter.

29 februari, likabehandlingsarbete förskolan, Finspångs kommunhus, ca 45 deltagare, 150 minuter.

29 februari, projektavslutning – Ställ om till jämställt. Norrköping, 45 deltagare, 180 minuter.

Summa: 19 tillfällen, 32 timmar, 10 minuter, 777 personer

Mars

1 mars, panelsamtal POL.ar Linköping, 50 personer, 60 minuter.

1 mars, likabehandlingsarbete förskolan, Finspångs kommunhus förskolepersonal. ca 45 deltagare, 150 minuter.

3 mars, infoföreläsning, Eductus, Finspång, 16 deltagare, 120 minuter.

5 mars, språkcafé, Hävla, 30 deltagare, 180 minuter.

3 mars, infoföreläsning, Birgitta Hälsopedagogik, Linköping, 28 deltagare, 90 minuter.

7 mars, infoföreläsning, Realgymnasiet, Norrköping, 30 deltagare, 60 minuter,

7 mars, infoföreläsning Klara grundskola, Linköping, 30 deltagare 90 minuter.

7 mars, likabehandlingsarbete förskolan, Finspångs kommunhus förskolepersonal. ca 45 deltagare, 150 minuter.

8 mars, Resultat Ställ om till jämställt, Norrköping, 20 personer, 60 minuter.

9 mars, likabehandlingsarbete förskolan, Finspångs kommunhus förskolepersonal ca 45 deltagare, 150 minuter.

11 mars, infoföreläsning, Realgymnasiet, Norrköping, 60 deltagare, 90 minuter.

15 mars, Språkcafé, Hävla, 30 deltagare, 180 minuter.

14 mars, infoföreläsning, Lernia, Norrköping, 20 deltagare, 60 minuter.

18 mars, infoföreläsning, ABF, Norrköping, 6 deltagare, 60 minuter.

21 mars, infoföreläsning, Klara Grundskola, Linköping, 35 deltagare, 90 minuter.

22 mars infoföreläsning Haga gymnasiet Norrköping, 60 deltagare 90 minuter.

23 mars infoföreläsning Haga gymnasiet Norrköping, 60 deltagare 90 minuter.

24 mars infoföreläsning Haga gymnasiet Norrköping, 60 deltagare 90 minuter.

30 mars, Språkcafé Hävla, 40 deltagare, 180 minuter.

Summa: 19 tillfällen, 34 timmar, 0 minuter, 710 personer

April

4 april, infoföreläsning, Klara Grundskola, Linköping, 25 deltagare, 90 minuter.

8 april, info Byrån och DL, Rotary, Linköping, ca 40 deltagare, 20 minuter.

11 april, infoföreläsning, Klara Grundskola, Linköping, 25 deltagare, 90 minuter.

13 april, infoföreläsning, Realgymnasiet, Norrköping 30 deltagare, 60 minuter.

14 april, infopass, Skattegården Linköping, 15 deltagare, 60 minuter.

18 april, infoföreläsning, Klara Grundskola, Linköping, 30 deltagare, 90 minuter

21 april, infoföreläsning, Nyhemsskolan, Finspång, 30 deltagare, 90 minuter.

22 april, infoföreläsning, Nyhemsskolan, Finspång, 30 deltagare, 90 minuter.

27 april, infoföreläsning, Realgymnasiet, Norrköping, 30 deltagare, 60 minuter.

28 april, infoföreläsning, Framtidsgymnasiet, Linköping, 30 deltagare, 90 minuter.

Summa: 10 tillfällen, 12 timmar, 30 minuter, 285 personer

Maj

- 6 maj, infoföreläsning, hbtq och normer, Norrköping Pride, Norrköping, 12 deltagare, 60 minuter.
13 maj Språkcafé, Hävla 30 deltagare, 180 minuter.
18 maj, infoföreläsning - åhörare, rasism och sexism, Livsstilsveckan Linköpings Universitet, ca 15 personer, 45 minuter.
19 maj, Resultatrapport av Ställ om till jämställt, Bibliotek Linköping, 50 deltagare, 120 minuter.
23 maj Hanin Shakrah föreläsning om Syrien – Flyktnings situation, Norrköping, 80 personer, 180 minuter.
23 maj Hanin Shakrah föreläsning – Flyktnings situation, Finspång, 50 personer, 180 minuter.
24 maj Hanin Shakrah föreläsning – Flyktnings situation, Linköping 120 personer, 120 minuter.
31 maj, infoföreläsning, EVOLAQ, Norrköping, 50 personer, 50 minuter.

Summa: 8 tillfällen, 15 timmar, 45 minuter, 407 personer

September

- 7 september, Utbildning – Nässjö, 135 personer, 180 minuter.
15 september, Utbildning – Diakonicenter, 40 personer, 120 minuter.
23 september, Utbildning – Gränna, 45 personer, 180 minuter.
27september, Utbildning – Sensus Linköping, 20 personer, 150 minuter.

Summa: 4 tillfällen, 10 timmar, 30 minuter, 240 personer

Oktober

- 1 oktober, Prideparaden och Regnbågsmässa, Linköping, ca 150 besökare 360 minuter.
4 oktober, Jag på nätet - presentation, Stadsbibliotek Norrköping, 6 personer, 120 minuter.
11 oktober, Dagen mot Diskriminering, Linköping, 120 personer, 270 minuter.
12 oktober, Utbildning, Smart Industri, Region Östergötland, Linköping, 30 personer, 45 minuter
13 oktober, Dagen mot Diskriminering, Finspång, 40 personer, 270 minuter.
18 oktober, Dagen mot Diskriminering, Norrköping, 100 personer, 270 minuter.
21 oktober, språkcafé, Hävla, 10 personer, 150 minuter.
25 oktober, Föreläsning, RFSL, Norrköping, 6 personer, 90 minuter.
27 oktober, Utbildning, Region Östergötland, Linköping, 45 personer, 60 minuter.
28 oktober, språkcafé, Hävla, 10 personer, 150 minuter.

Summa: 10 tillfällen, 29 timmar, 45 minuter, 517 personer.

November

- 3 november, Infoföreläsning, Komvux Norrköping, 65 personer, 60 minuter.
4 november, språkcafé, Hävla, 10 personer, 150 minuter.
15 november, infoföreläsning, Globala Veckan, Skäggetorp, 4 personer, 90 minuter.
18 november, språkcafé Luciatåg förberedelse, Hävla, 32 personer, 240 minuter.
-

29 november, föreläsning, Socialkontoret, Linköping, 23 personer, 45 minuter.
29 november, språkcafé, Hävla, 10 personer, 150 minuter.

Summa 6 tillfällen, 12 timmar, 15 minuter, 144 personer

December

2 december, Luciatåg förberedelse, Hävla 16 personer, 150 minuter.
3 december, Luciatåg, Hävla, 22 barn, 210 minuter.
5 december, föreläsning Birgittaskolan, Linköping, 25 personer, 60 minuter.
20 december, språkcafé, Hävla, 10 personer, 150 minuter.

Summa 4 tillfällen, 8 timmar 30 minuter, 73 personer.

Sammanlagt: 89 tillfällen, 171 timmar, 15 minuter, 3 876 personer.

Utåtriktade informationsinsatser 2016

Mässor under 2016.

1 mars, info och bokbord POL.ar mässan, Linköping, 300 besökare, 300 minuter.
8 mars, bokbord, Linköping 100 besökare, 120 minuter.
13 maj, infobord, Utbildningsdagen Skäggetorp, ca 80 personer, 120 minuter.
1 oktober, infobord Prideparaden och Regnbågsmässan, Linköping, 150 personer, 360 minuter.
15 november, infobord, Globala Veckan, Skäggetorp, 70 personer, 90 minuter.
17 november, infobord Företags och Föreningsmässan, Linköping, ca.100 besökare, 180 minuter.
24 november, infobord Katedralskolan, Linköping, 100 elev, 180 minuter.
26 november Rättvis Julmarknad, Norrköping, ca 150 besökare, 300 minuter.
27 november Rättvis Julmarknad, Norrköping ca 150 besökare, 300 minuter.
10 december, infobord Tjejjourens 10 – års jubileum, Norrköping, 300 besökare, 300 minuter.

Sammanlagt: 10 tillfällen, 37 timmar, 30 minuter, 1 500 personer